

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 21/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Luboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Hrčka – Sabó – Lukáč s. r. o., Obchodná 187/6, Sečovce, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 84Pn/1/2025 zo 4. júna 2025 a proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 28CoP/79/2025 zo 16. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru rozhodnutiami označenými v záhlaví tohto uznesenia. Uznesenie krajského súdu navrhuje zrušiť, vrátiť vec krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznať jej náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľka je účastníčkou konania o navrátenie maloletého dieťaťa na územie Českej republiky, ktoré je vedené na mestskom súde pod sp. zn. 84Pn/1/2025 na základe návrhu otca maloletého, ktorému súd vyhovel a návrat maloletého nariadil (ďalej len „rozhodnutie mestského súdu“).

3. O odvolaní matky krajský súd rozhodol tak, že rozhodnutie mestského súdu ako vecne správne potvrdil (ďalej len „rozhodnutie krajského súdu“).

4. Sťažovateľka uvádza, že návrh otca od začiatku považovala za nedôvodný, účelový, s cieľom spôsobenia psychickej ujmy sťažovateľke, keďže počas spolužitia s otcom maloletého sa medzi nimi vyskytlo viacero nezhôd najmä v prístupe k životu a zodpovednosti. V priebehu konania otec podával klamlivé a skresľujúce informácie, ktoré si súd osvojil, čo následne viedlo k vydaniu rozhodnutia. Konanie ako celok obsahuje vady spočívajúce najmä v nesprávnom vyhodnotení obvyklého pobytu maloletého dieťaťa, najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, v absencii neoprávnenosti pri premiestnení, resp. v danosti súhlasu s premiestnením, nezohľadnení výnimiek v zmysle čl. 13 dohovoru [najmä písm. b)], ako aj v nevykonaní dôkazov podstatných pre spravodlivé rozhodnutie vo veci.

5. K vyhodnoteniu obvyklého pobytu sťažovateľka uvádza, že daná skutočnosť nevyplývala z výpovede otca a matky tak, ako uzatvorili súdy oboch inštancií. Maloletý sa síce narodil na území Českej republiky, kde sa zdržiaval nepretržite do 24. marca 2025, kedy sťažovateľka odišla na územie Slovenskej republiky. Avšak, pokiaľ súdy konštatujú permanentný pobyt maloletého, rodinné zázemie, vedenie v systéme zdravotného poistenia a podstupovanie lekárskeho prehládok ako aspekty svedčiacie obvyklému pobytu dieťaťa na území Českej republiky nielen dočasný charakter (začlenenie do sociálneho a rodinného prostredia), tento záver je nesprávny, nekorešponduje so skutkovým stavom a vychádza z neúplných poznatkov súdu.

6. Sťažovateľka zdôrazňuje, že obvyklý pobyt nie je viazaný len na miesto narodenia, ide o faktický pojem, ktorý posudzuje integráciu dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia vrátane celkového súboru okolností zahŕňajúcich sociálne väzby či rodičovský úmysel. Konkrétne pri dojčatách a malých deťoch sú rozhodujúcimi faktormi rodičovský zámer, vytváranie väzieb a forma integrácie, ktoré je potrebné hodnotiť komplexne. Sťažovateľka zdôrazňuje, že maloletý mal v čase odchodu z Českej republiky len vyše 2 mesiacov, nemožno teda hovoriť o etablovaných sociálnych väzbách a začlenení sa do sociálneho prostredia tak, ako to uzatvorili konajúce súdy. Uvedené je aj v rozpore so zákonom, medzinárodnou zmluvou, resp. dohovorom. Rodičovskému úmyslu obvyklého pobytu na území Slovenskej republiky svedčí aj to, že maloletý mal od narodenia trvalý pobyt na území Slovenskej republiky – ak by bol zámer iný, maloletý by mal trvalý pobyt na území Českej republiky.

7. Sťažovateľka zdôrazňuje aj aspekt faktickej integrácie maloletého, z právneho hľadiska danej trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a fakticky zdieľaním spoločnej domácnosti so sťažovateľkou ako matkou a jej rodičmi, t. j. starými rodičmi maloletého, upevneného zabezpečením slovenského pediatra na odporúčanie českého pediatra. Vzhľadom na vek dieťaťa toto nemalo možnosť vytvoriť si citové, sociálne a administratívne väzby k Českej republike a v tejto súvislosti Súdny dvor Európskej únie opakovane judikoval, že fyzická prítomnosť sama osebe nie je rozhodujúca bez ukotvenia ďalších prvkov integrácie. Stanovenie obvyklého pobytu v Českej republike je tak v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora a s obsahom nariadenia Brusel IIa, ako aj dohovoru. V kontexte judikatúry Súdneho dvora je fyzická prítomnosť maloletého len počiatočnou podmienkou, pričom rozhodujúcimi okolnosťami sú najmä povaha rodinných a sociálnych väzieb, či reálny rozsah integrácie do spoločenského života daného štátu. Vzhľadom na vek maloletého je „obvyklé prostredie“ fakticky totožné s osobou matky, ktorá je jeho primárnym opatrovateľom a jediným zdrojom sociálnych a emocionálnych väzieb. Z uvedeného dôvodu sa obvyklý pobyt viaže na miesto, kde matka reálne žije a kam smerujú jej životné a rodinné plány. Vzhľadom na to, že sťažovateľka žila v Českej republike iba dočasne,

a to do skončenia nájomnej zmluvy k bytu, pričom už počas tehotenstva plánovala návrat na územie Slovenskej republiky, kde má trvalý pobyt, rodinné a sociálne zázemie a kde aj maloleté dieťa bolo prihlásené na trvalý pobyt krátko po narodení. Pobyt matky a dieťaťa na území Českej republiky tak mal len charakter dočasnosti. V nadväznosti na uvedené je sťažnosťou napadnuté rozhodnutie založené na nesprávnom právnom základe, odporujúce najlepšiemu záujmu maloletého dieťaťa. Ani začlenenie maloletého dieťaťa do systému zdravotného poistenia netvorí rodinné prostredie, pričom sťažovateľka tvrdí, že k poisteniu došlo bez jej súhlasu, ktoré však akceptovala s úmyslom predchádzať nákladom za zdravotnú starostlivosť, vyžadujúceho si opakované prehliadky v krátkom čase. K okamihu opustenia územia Českej republiky poukazuje, že bola v období šestonedelia, počas ktorého sa neodporúča dlhšia cesta, sťahovanie alebo iná stresová zmena prostredia. Sťahovaniu bránil aj nízky vek dieťaťa, ktoré ešte nemá vytvorenú imunitu a vytvorený režim, pravidelné kontroly pediatra a stabilitu prostredia neopomínajúc. Šestonedelie sťažovateľke skončilo v podstate v prvej polovici marca 2025. Jej konanie tak nemožno klasifikovať ako protiprávne v zmysle čl. 3 dohovoru, ale ako nevyhnutný a legitímny krok v záujme ochrany zdravia a bezpečia sťažovateľky a novorodenca.

8. K najlepšiemu záujmu maloletého dieťaťa sťažovateľka uvádza, že ho konajúce súdy opomenuli aplikovať a aj v návratovom konaní má svoje uplatnenie. Mestský súd v napadnutom rozhodnutí skonštatoval, že „šťastie dieťaťa, a to, kde mu bude lepšie“, skúmať nebude. Sťažovateľka poukazuje na judikatúru ústavného súdu, v zmysle ktorej najlepší záujem maloletého dieťaťa musí mať prednosť pred formalistickým výkladom právnych noriem. Napadnuté rozhodnutie ukladajúce návrat maloletého do iného štátu bez komplexného posúdenia individuálnej situácie, zdravotného stavu matky, veku dieťaťa a jeho reálnych väzieb je v rozpore s princípom najlepšieho záujmu podľa čl. 8 dohovoru, čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 24 Charty základných práv a slobôd.

9. K neoprávnenosti premiestnenia sťažovateľka uvádza, že daný záver je v rozpore s účelom dohovoru, ako aj faktickými okolnosťami daného prípadu. Poukazuje na to, že otec maloletého sťažovateľku opakovane vyhadzoval zo spoločnej domácnosti v Českej republike, čím jej znemožňoval zotrvať v spoločnom prostredí. Správanie otca je dlhodobo konfliktné, agresívne a psychicky vyčerpávajúce vrátane fyzickej agresie, čo sťažovateľku viedlo k vyhľadaniu bezpečného prostredia v zmysle § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V kontexte judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sťažovateľka uzatvára, že dohovor nemôže byť aplikovaný, ak by dôsledkom bolo vystavenie dieťaťa alebo rodiča nebezpečenstvu násilia alebo zlého zaobchádzania. Konanie sťažovateľky je tak konaním smerujúcim k ochrane maloletého. Na podporu daného záveru sťažovateľka poukazuje aj na judikatúru slovenských a českých súdov.

10. K pochybeniu pri nezohľadnení výnimiek v zmysle čl. 13 dohovoru písm. b) sťažovateľka zdôrazňuje, že otec maloletého užíva omamné a psychotropné látky, pričom predloženie čistého toxikologického testu toto užívanie nevyvracia, keďže ide o jednorazový test, ktorý si otec zabezpečil v čase, keď očakával negatívny výsledok. Následne opisuje negatívne správanie otca vykazujúceho znaky priameho fyzického a psychického ohrozenia dieťaťa. Opisuje aj fyzické útoky na svoju osobu, ktoré sú dôvodom jej obavy o bezpečnosť svoju, ako aj maloletého. Návrat do takéhoto prostredia by znamenal vážne nebezpečenstvo fyzickej a psychickej ujmy a vytvoril by neznesiteľnú situáciu v zmysle čl. 13 písm. b) dohovoru.

11. Sťažovateľka namieta aj nevykonanie dôkazov potrebných pre spravodlivé rozhodnutie vo veci mestským súdom, a to nevy počutie rodičov sťažovateľky, ktorí by vedeli vypovedať k správaniu otca maloletého, užívaniu drog a agresívnym prejavom smerovaným na maloletého a sťažovateľku, teda k existencii vážneho nebezpečenstva a fyzickej alebo psychickej ujmy dieťaťa v prípade nariadenia jeho návratu. Nevykonanie navrhovaného dôkazu je v rozpore s povinnosťou súdu zistiť skutkový stav veci čo najúplnejšie. Toto pochybenie sťažovateľka zvyrazňuje poukazom na judikatúru ústavného súdu. Nevykonaním výsluchu súd zmaril sťažovateľke možnosť preukázať správanie otca vrátane jeho agresivity a užívania omamných látok, ako aj reálnu starostlivosť matky o novorodenca vrátane jej snahy o zabezpečenie bezpečného a stabilného prostredia.

12. Za ďalšie relevantné skutočnosti sťažovateľka považuje to, že od odchodu sťažovateľky z územia Českej republiky až do termínu konania pojednávania otec maloletého nenavštívil napriek tomu, že vedel, kde sa nachádza a styku mu bránené nebolo. Otec na pojednávaní účelovo tvrdil, že sťažovateľka ho zablokovala na mobilnom telefóne, čo bolo vyvrátené dôkazmi, rovnako tak tvrdenie otca, že nemal vedomosť o tom, kde sa matka nachádza. Sťažovateľka namieta, že mestský súd nevyhodnotil dôkazy (SMS správy), z ktorých vyplýva užívanie drog, vyhrážanie sťažovateľke, nadväzovanie novej známosti či vyhánanie sťažovateľky zo spoločnej domácnosti v Českej republike. Agresívna povaha otca bola dôvodom, pre ktorý sťažovateľka tajila tehotenstvo.

13. V závere sťažovateľka uvádza, že napadnuté rozhodnutia ukladajú sťažovateľke povinnosť nedobrovoľného vrátenia na územie Českej republiky bez možnosti obnovy spoluzitia s otcom dieťaťa, ktorý býva v podnájme s iným mužom, bola sťažovateľka vydaná do pozície, keď sa musí presťahovať do inej krajiny, kde sa cíti s maloletým ohrozene, nemá istotu bývania, prosperity, a to všetko v dôsledku porušenia práv sťažovateľky zo strany konajúcich súdov napadnutými rozhodnutiami.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením mestského súdu:

14. Na tomto mieste ústavný súd konštatuje, že proti napadnutému uzneseniu mestského súdu bolo sťažovateľkou podané odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením. Preskúmanie napadnutého rozhodnutia mestského súdu odvolacím súdom robí ústavnú sťažnosť v tejto časti neprípustnou, v dôsledku čoho ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol.

III.2. K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením krajského súdu:

15. Sťažovateľka namieta viaceré pochybenia pri ustálení skutkového stavu a na to nadväzujúceho právneho posúdenia (i) v otázke obvyklého pobytu, (ii) princípu najlepšieho záujmu maloletého

dieťaťa, (iii) pri klasifikácii premiestnenia maloletého ako neoprávneného, (iv) pri nesprávnom posúdení výnimky v zmysle čl. 13 písm. b) dohovoru a (v) pochybenia pri procese dokazovania.

16. V konaní o návrat maloletého pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní konajúci súd posudzuje, či premiestnenie alebo zadržanie maloletého bolo neoprávnené a v prípade pozitívne záveru aj neexistenciu niektorého dôvodu v zmysle čl. 13 dohovoru, pre ktorý by napriek neoprávnenosti premiestnenia alebo zadržania navrátenie maloletého dieťaťa nenariadil. Do procesu zisťovania skutočného skutkového stavu veci s ohľadom na hodnotenie vykonaných dôkazov ústavný súd v zásade nie je oprávnený zasahovať (s výnimkou extrémnej svojvôle pri aplikácii právnych predpisov zo strany konajúcich súdov), keďže ide o proces aplikácie jednoduchého práva (podústavného práva) a manažovanie procesu dokazovania vrátane jeho hodnotenia patrí výlučne do kompetencie všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 647/2021).

17. Sťažovateľka napriek kritike všeobecného súdu o nevysporiadaní sa (resp. nesprávnom vysporiadaní sa) s ňou uvádzanými skutočnosťami svoje písomné podania ani písomné podania otca k ústavnej sťažnosti nepriložila. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní vychádzal len zo sťažnostnej argumentácie sťažovateľky a sťažnosťou napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

18. V úvode ústavný súd konštatuje, že nosná sťažnostná argumentácia sťažovateľky smeruje k potrebe prehodnotenia skutkových a právnych záverov krajského súdu, ktorým potvrdil navrátenie dieťaťa na územie Českej republiky.

19. Sťažovateľka atakuje klasifikáciu územia Českej republiky ako obvyklého pobytu maloletého dieťaťa v zásade s poukazom na to, že u dieťaťa takého nízkeho veku nie je možné hodnotiť vytvorenie rodinných či sociálnych väzieb, čím v zásade obvyklý pobyt dieťaťa je daný výlučne úmyslom rodiča. Hoci určenie obvyklého pobytu pri dieťati takého nízkeho veku je nepochybne zložitejšie ako v prípade detí vyššieho veku plniacich aspoň predškolskú dochádzku, aj pri dojčatách je potrebné skúmať a vyhodnocovať začlenenie maloletého do sociálneho a rodinného prostredia. V tomto smere sa krajský súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že obvyklý pobyt dieťaťa je v Českej republike. K uvedenému záveru aj odvolací súd dospel nielen na základe okolností na strane maloletého dieťaťa, ale aj na strane sťažovateľky, ktorej kroky aj pred narodením dieťaťa, ako aj po ňom nenasvedčovali tomu, že zotrvávanie v Českej republike je len dočasný charakter. Sťažovateľka zdieľala s otcom dieťaťa spoločnú domácnosť, prispievala na úhradu nájomného, pracovala, pričom ani nárok na sociálne dávky jej nevznikol na Slovensku, čo upevňuje záver o obvyklosti pobytu práve na území Českej republiky. Na podklade už uvedeného ústavný súd uzatvára, že krajský súd sa v napadnutom uznesení ústavne konformným spôsobom stotožnil s prvostupňovým posúdením otázky obvyklého pobytu, ako aj skutočnosti, že otcovi svedčí opatrovnícke právo v spojení so skutočnosťou, že matka nedisponovala súhlasom otca. K argumentácii sťažovateľky týkajúcej sa obdobia šestonedelia brániaceho sťažovateľke v skoršom odchode ústavný súd uvádza, že z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu nevyplýva, že by bola táto okolnosť sťažovateľkou v konaní tvrdená. Keďže ide o argumentáciu prvýkrát uplatnenú až v konaní pred ústavným súdom, k tejto ústavný súd nemohol prihliadať.

20. K sťažovateľkou namietanému nezohľadneniu najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa ústavný súd uvádza, že z odôvodnenia krajského súdu vyplýva, že tento sa stotožnil so závermi mestského

súdu, ktorý v predmetnom konaní predmet dokazovania viazal na zistenie, či premiestnenie dieťa bolo neoprávnené, a následne existenciu niektorej výnimky v zmysle čl. 13 dohovoru, ktoré nezistil. Skutočnosti, ktoré v kontexte tejto sťažostnej námietky uvádza matka, majú mať relevanciu v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností tak, ako to uzatvoril krajský súd.

21. K prípadným výnimkám v zmysle čl. 13 dohovoru krajský súd uzavrel, že matkou uvádzané dôvody takýmito výnimkami nie sú a poukázal na to, že návratové konanie nie je konaním vo veci samej, ale výlučne predbežným konaním, v ktorom je zisťovaný konflikt s jurisdikciou a v ktorom má byť s konečnou platnosťou zodpovedaná otázka jurisdikcie nad maloletým dieťaťom. Čo sa týka matkou tvrdenej hrozby, aj krajský súd uzatvoril, že užívanie alkoholu a drog, s ktorým sa spája agresivita voči matke a maloletému vzhľadom na výpoveď matky a ďalšie skutkové okolnosti nie sú spôsobilé založiť takú hrozbu pre dieťa, ktorá by odôvodnila uplatnenie výnimiek, avšak tieto budú mať relevanciu v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Krajský súd pripomenul otcovi záväzok spočívajúci v zabezpečení bývania matke a maloletému ním uhrádzané, v spojení s pomocou s vybavovaním sociálnych dávok a zdravotnej starostlivosti maloletému. Pre úplnosť ústavný súd poznamenáva, že mestský súd považoval výpoveď matky za účelovú (s čím sa stotožnil aj krajský súd).

22. K výhrade matky, že neboli vypočutí jej rodičia, ústavný súd poznamenáva, že rozhodnutie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov súd vykoná, je plne v kompetencii všeobecného súdu, ktorý (aj vzhľadom na posúdenie tvrdení matky ako účelových) k vykonaniu výsluchu nepristúpil. Ústavný súd zdôrazňuje, že ani princíp materiálnej pravdy neznamena bezbrehú povinnosť všeobecného súdu vyhovieť každému návrhu účastníka na vykonanie dôkazu. Dodáva, že zamietnutie tohto návrhu na vykonanie dokazovania súd odôvodnil nadbytočnosťou, keďže pre potreby daného konania rozhodujúce skutočnosti zistil vykonaním iných dôkazných prostriedkov (k uvedenému pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/107/2019 z 31. marca 2021).

23. Nad rámec na zdôraznenie správnosti už uvedeného ústavný súd zdôrazňuje aj to, že všeobecný súd v návratovom konaní rozhoduje len o nariadení alebo nenariadení navrátenia dieťa do miesta jeho obvyklého pobytu, t. j. o (ne)navrátení dieťa pod jurisdikciu príslušného štátu. Rozhodnutie vydané v návratovom konaní nie je rozhodnutím o opatrovníckych právach ani rozhodnutím o navrátení dieťa konkrétnej osobe, resp. rozhodnutím o oddelení dieťa od inej konkrétnej osoby (m. m. I. ÚS 298/2018). Ústavnému súdu v zásade neprislúcha ani nanovo vyhodnocovať skutkové a právne okolnosti prípadu a nahradiť závery všeobecných súdov svojím vlastným názorom, tak ako to očakáva sťažovateľka. Jeho úlohou je presvedčiť sa, že tieto závery nie sú prejavom svojvôle, ktorá by mohla mať za následok porušenie práv sťažovateľa, k čomu v okolnostiach posudzovanej veci nedošlo.

24. Vychádzajúc z námietok sťažovateľky proti ústavnej akceptovateľnosti rozhodnutia vydaného v návratovom konaní, ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, príslušné ustanovenia právnych predpisov podstatných pre posúdenie veci navrátenia maloletého do miesta obvyklého pobytu interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, a jeho úvahy vychádzajú z dostatočne zisteného skutkového stavu, spĺňajú prvok logickosti a legitímnosti, sú právne akceptovateľné a ústavne konformné.

25. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

26. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2026

Peter Molnár
predseda senátu